

Foto: Fred Bråhagen

Ett illustrert sällskap, fr v Lars Cranning, Bengt Hallström, Roland Prinzsköld, Bo Hagman, Sven-Harald Andersson, Stig Siljedahl och Walter Jonsson. Moderatör Stieg Ingvarsson och filmproducenten Joachim Smith t h,.

Sju legendariska f d Spitfirepiloter!

10-11 oktober samlades sju f d flygare på F11 Museum, inbjudna av Stieg Ingvarsson. Dessa herrar flög Spitfire på F11 under åren 1948-1955.

Anledningen till inbjudan från oss var att dom skulle få träffas, berätta minnen och anekdoter från svunnen tid i Spitfire, framför Joachim Smiths filmkamera. Även vår nestor och f d Spitfiremekanikern Sören Wennerberg deltog med skrönor. Alla sju flygare var överens om att Spitfire var det bästa flygplanet att flyga. Flera av dessa herrar har många flygplan utöver Spitfire på sitt CV: Mustang, S18, Storcken, Vampire,

Tunnan, Lansen och Draken. Walter Jonsson var den ende som flugit alla fyra flygplantyper som deltog på årets flygdags jubileumsformation: Spitfire, Tunnan, Lansen och Draken.

Filmen kommer att ingå i den historiebänk om svensk flygspaning som F11 Museum har som sin uppgift att dokumentera och bevara.

Sveriges Television bjöds också in för att göra ett reportage om dessa legendarer. Detta sändes veckan efter, men finns på Svt-Play. Sörmlands Nyheter gjorde också ett fint reportage.

NYTT: ENTRÉAVGIFT TILL MUSEET!

Efter mycket diskuterande i styrelsen och med engagerade i museets dagliga verksamhet, samt med regionens turistchefer, har beslut tagits att ta ut en entréavgift av besökarna. Vi kommer att ha kvar "bössorna", men de blir med tanke på att kontanter mer och mer försvinner, allt "lättare".

I stort sett alla museer utom de statliga har idag entréavgifter i storleksordningen 40-120 kr,

Entréavgiften till museet blir från årsskiftet 50 kr (samma som för gruppbesökare). Barn/ungdom under 18 år gratis, liksom för medlemmar i NFF. För besökare som bokar simulatorpass, eller har presentkort, ingår entréavgiften. Tisdagar, som är vår arbetsdag, är det fri entré fortfarande.

Betalande besökare får en pappersetikett att sätta synligt, som museivärden stämplar dagens datum på.

En av Viggens skapare, Ulf Edlund, på höstmötet

Foto: Fred Brihagen

Höstmötets föredragshållare Ulf Edlund berättade om projekteringen och tiden med Saab 37 Viggan som firat 50 år sedan första flygningen 8 februari 1967. Ulf presenterade sig med att nämna att han som nyutexaminerad systemingenjör från KTH kom till Saab 1963 och började arbeta i projekt 37, först med teknik och senare inom säljsektorn. Utgångsläget för projektet var 1961, att man skulle ha ett ensitsigt enhetsflygplan med STOL-prestanda, motorn RM 8, och beväpnat med robotar. Ulf berättade att man innan motorvalet Pratt & Whitneys JT8D, som blev RM 8A, hade erbjudande av engelska Bristol om deras Olympusmotor.

Ulf beskrev utvecklingen av STOL-egenskaperna som man hade för 37:an. Från en konventionell landningssträcka på 1500 meter prutade man sträckan till 500 meter med hjälp av reversering, automattrottling och "no flare landing", i princip kraschlandning med ett förstärkt landställ.

Flygplanets datorkraft i den centrala kalkylatorn man hade på 60-talet, beskrev Ulf med ett leende till hela 26 kb.

Men utvecklingen av den 60 kg tunga pjäsen ökade efter hand datorkraften och minskade vikten.

Ulf nämnde också i förbigående den snabba utvecklingen av Saab-flygplan man hade innan Viggan, då 29 Tunnan, 32 Lansen och 35 Draken tillkommit under en period av 7 år. Då man tidigare sålt både Tunnan och Draken utomlands gjordes försök att sälja även Viggan. Presumptiva köpare valde dock konkurrenter, mot bättre vetande enligt Ulf, eftersom de inte förstod 37-systemets överlägsna förmåga.

Vi fick veta att projektet ingalunda var en dans på rosor. Vägen till det utmärkta flygplan som det senare blev kantades av många besvikelser, haverier och incidenter. Ulf hyllade dock flera personer i nyckelpositioner som lotsade projektet i hamn trots allt.

Bland många fakta beskrev Ulf också den så kallade slipsen, som var en skvallerlång i bränslemätaren som hela tiden visade minsta bränslemängd för att kunna ta sig hem.

En mycket uppskattad funktion enligt Ulf. Lyssnande före detta vigganpiloter i publiken höll naturligtvis med.

Ulf visade många bilder varav några visade en imponerande utrustning som man kunde hänga på flygplanet vare sig det var vapen eller utrustning för fotografering. Det mångsidiga flygplanet kunde utrustas med bombkapslar som AJS 37 och fanns även som störflygplanet SK 37E. Det senare verkade inte bara inom Sverige fick vi veta utan leasades också av andra.

Den senaste versionen JA 37 beskrev Ulf vara ett av Europas bästa jaktflygplan på sin tid. Viggan byggdes i 328 exemplar i 5 versioner varav 128 stycken var kronan på verket JA 37. Åhörarna fick se ett antal bilder som visade Viggens olika roller i försvaret.

Efter den obligatoriska frågestunden och en rungande applåd uppvaktades Ulf Edlund inte som tidigare brukligt med ett hårt paket, utan med en bunt kuvert innehållande presentkort till Viggensimulatorn för sig och sin familj

Draken på vinterförvaring

Den patinerade S35:an som vi fick av FVM och Stockholm Skavsta Flygplats i våras, har genomgått en uppfräschning av "35-gänget" - bl a Tommy Johansson, Per-Uno Hagelin, Stieg Ingvarsson, tillsammans med Ragnar Dyrssen. Inför vintersäsongen är planet inställt under en tørebodabåge på flygplatsen, där även vår SH37-framdel kommer att stå. Till nästa höst planeras 35:an vara färdig och stå som blickfång utanför Museihuset.

Foto: Fred Brihagen

90 + 1 ÅR PÅ MUSEET

Tisdagen den 7 november var det födelsekalas på museet. Vår trogne medarbetare, nestor och uppslagsverk Sören Wennerberg fyllde 90 år. Samma dag fick vi besök av Marie och Hasse Lövgrens barnbarn William, 1 år, som nu är vår yngste medlem - och kanske blivande flygare. Jubilarer Sören bjöd, som brukligt är, på tårta för de ca 40 medarbetarna vid förmiddagsfikat..

"Musik under Vingarna"

Boka redan nu in tisdagen den 13 mars kl 1800. Då arrangerar F11 Museum och Flygvapenfrivilligas Musikkår en kväll med musik från beredskapstiden, sång och några flygarskrönor, på museet.

DAGS ATT BETALA MEDLEMSAVGIFTEN

Bifogat med detta nummer av MN 4/17 finner Du inbetalningskort med tillhörande personligt MEDLEMSKORT. Klipp ut betalningstalongen och fyll i avgiftsalternativ, samt ev Tfn.nr. och E-postadr. **OBS!!! Använder Du INTE blanketten vid betalningen - Glöm EJ ange AVS och vad betalningen gäller. När du gjort din betalning - KLIPP UT OCH SPARA MEDLEMSKORTET!**

Kortet ger fri entré till vårt museum.

Betalar Du innan den 15:e januari, deltagar Du i "lotteriet" för fritt medlemskap 2019.

Vinnare av fritt medlemskap 2018 blev Anders Eriksson, Sjösa och Björn Sundlöf, Knivsta. GRATIS!

OBS! MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2018 SKA BETALAS IN PÅ SPECIELLT BANKGIRONUMMER: 5236-2654

VÄRVA NYA NFF-MEDLEMMAR!

Gör gärna ett försök att värva släkt och vänner nu i juletid. Värvar du två nya medlemmar, får du ett simulator-presentkort och hedersomnämning i MedlemsNytt. Som bonus får medlemmarna gratis entré till museet.

Skicka ett mail till: info@f11museum med namnen på de du värvat, och ditt namn.

SK60 "PÅ SERVICE"

Vår SK60-simulator har hållits stängd sedan 6 november. Anledningen är att vi ska få till projicering på större delen av domen, för att få en totalupplevelse. Det blir en projektor till - och lite mer datorkraft. Våra medarbetare Lasse Sjöberg och Hans Norberg, tillsammans med Torbjörn Karlsson från Nyköpings Data-tjänst, jobbar nu hårt för att den Sverige-unika simulatortorn ska vara i full drift till årsskiftet.

DEPÅN ÄR FÄRDIG!

Kallförrådet heter nu "Depån" och är färdigt för inflyttning. Vi ska nu placera plåtskåp och bygga hyllor efter väggarna. Därefter kommer det gamla kallförrådet succesivt att tömmas. Depån målades av några ur vår personal strax innan frosten och vintern kom till Nyköping. På bilden ser vi Lars Merkel i målartagen. Färgen sponsrades av Holmgrens Färg. Bilden under visar att t o m vår eltruck nu får behövlig plats inomhus. För att kunna köra in den var vi tvungna att förstärka uppfarten med bärlager och asfalt. Detta lyckades Hans-Göran Haglund få Skanska att delvis sponsra.

Till Depåns huvudsponsor Freddie Andersson, riktar styrelsen ett varmt och stort tack. Utan hans generositet hade det inte varit möjligt för oss att bygga Depån!

Foto: Fred Brihagen

F11 Museum är med i ett EU-projekt

Sedan augusti är vi med i VisitNorh - ett EU-finansierat digitalt marknadsföringsprojekt, som drivs av STUA. Syftet är att nå ut till hela Europa genom en app, för att få fler besökare till vår region - och förstås till oss.

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

Snart börjar snart ett nytt år igen – och då med nya utmaningar.

2017 blev ett mycket händelserikt år.

De två största händelserna var förstås Nyköpings Flyg och Motordag och att Depån blev klar.

Men det har också gjorts ett antal mindre, men väl så betydelsefulla förändringar i museet. Kom och kolla tycker jag.

Så vill jag ta tillfället i akt och framföra mitt stora **TACK** till alla ni som jobbat i och med museet under året.

ETT SPECIELLT TACK vill jag rikta till er alla funktionärer som kämpade i regnet med att få flygdagen att fungera! Tack vare ert slit, så gick vi trots allt med positiva siffror!

2018 tar vi en tillfällig paus med att arrangera flygdag, mycket beroende på hård konkurrens nästa höst, med bl a Flygvapnets stora flygdag i Uppsala. Vi kommer också att under nästa år lägga ansträngningar på att förbättra museet, samt planera för det stora tillbygget av Flygplanshallen.

Men lite kul ska vi ha i höst. En familjedag för NFF-medlemmar med familj, börjar planeras inom kort.

När nu släkten snart kommer på besök föreslår jag att du tar med dom och visar vårt fina museum.

Till alla medlemmar och läsare önskar jag nu allt det bästa inför de stora helgerna som kommer snart.

Hälsningar *Lennart Hjelle*

TACK ALLA NI SOM PÅ OLIKA SÄTT SPONSRAR OSS!

NFF/F11 Museum har förmånen att få penninggåvor, byggnadsmaterial, utställningsföremål, inredning/möbler, böcker, flygkuriosa, uniformer, trädgårdsmaskiner, professionell hjälp av olika slag – ja, allt som gör museets ideella verksamhet möjlig. Utan er välvilja skulle vi inte kunna bedriva verksamheten på nuvarande sätt.

Denna gång vill vi speciellt tacka:
Nyköpings Datatjänst, samt Anna-Stina Wängström.

Styrelsen

JULKLAPPSTIPS

Överraska mamma med ett presentkort på en häftig flygtur i

2000 km/tim!

Simulator-presentkortet kostar 200 kr, och finns att köpa på museet, genom museets hemsida, samt på Röda Korset/Kupan

i Nyköping och Oxelösund. Till dig själv kan du ju köpa en flygbok, en Spitfire-modell, litografi eller keps. Kom till museibutiken och botanisera!

Besök från Sörmlands Museum

6 november hade vi ett intressant och förhoppningsfullt givande besök av läns museets enhetschefer Natalia Berggren och Anna Lassbo. Vi vill ju gärna få till ett samarbete med det blivande läns museet, som invigs hösten 2018. Natalia och Anna, som ej varit hos oss tidigare blev faktiskt imponerade av oss. Speciellt som de fick prova en upplevelse - simulatorerna.

VI SPONSRAR NFF/MEDLEMSNYTT

CTT Systems AB
Nyköping
Tel 0155 20 59 00
ctt@ctt.se
www.ctt.se

ÖPPET PÅ F11 MUSEUM

Tisdagar kl 9-12 och söndagar kl 11-16.

Vi erbjuder alltid guidning under ordinarie öppettider. Underrättelseplutonen visas två gånger varje söndag. Skylt i museet visar tid för visningarna.

Se alltid vår hemsida för öppettider, då museet kan vara stängt på vissa helgdagar.

Flygtid i simulatorerna bokas på: www.f11museum.se

Du, vi behöver alltid påfyllning av guider, värdar och simulatorinstruktörer. Anmäl ditt intresse till Gunnar Vieweg, tel 070 530 20 74.

ANSVARIG UTGIVARE

Kenneth Åbrink tel 073 416 33 41

REDAKTIONSGRUPP

Fred Brihagen tel 070 394 20 44

Gunnar Vieweg tel 070 530 20 74

Freddie Andersson tel 010 475 38 22

REDAKTÖR/PRODUKTION

Kenneth Åbrink

ADRESS

Nyköpings Flyghistoriska Förening

Skavsta Flygplats, 611 92 Nyköping

E-POST

info@f11museum.se

HEMSIDA

www.f11museum.se

FACEBOOK

F11 Museum

BANKGIRO

5441-6995 Medlemsavgiften betalas på BG 5236-2654

Var vänlig meddela eventuella felaktigheter i dina adressuppgifter till NFF